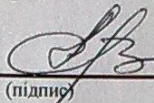

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра менеджменту (№ 602)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

 А. В. Доронін
(підпис) (ініціали та прізвище)

«31» серпня 2021 р.

СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ»

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 073 «Менеджмент»
(код і найменування спеціальності)

Освітня програма: «Менеджмент»
(найменування освітньої програми)

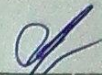
Форма навчання: денна, заочна, дистанційна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Силабус введено в дію з 01.09.2021 року

Харків – 2021 р.

Розробник: Бондарева Т.І., доц. каф. 602, к.т.н., доцент
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри менеджменту
(назва кафедри)

Протокол № 1 від «31» серпня 2021 р.

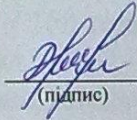
Завідувач кафедри д.т.н., професор
(науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Ю.О. Романенков
(ініціали та прізвище)

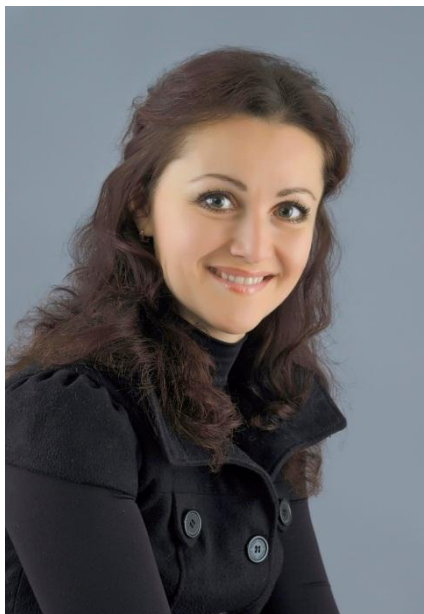
Погоджено з представником здобувачів освіти:

Представник студ. ради в фак.

(підпис)

Р.О. Воробітський
(ініціали та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

Бондарєва Тетяна Іванівна, кандидат технічних наук, доцент кафедри менеджменту. Стаж науково-викладацької діяльності близько 20 років. Розробник та викладач дисциплін: «Основи управління проектами», «Управління якістю», «Управління ризиками» та ін.

Напрями наукових досліджень: сучасні технології управління проектами та програмами, ризик-менеджмент.

Е-mail: t.bondariva@khai.edu

Робоче місце: аудиторія 304 імпульсного корпусу.

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 4 (четвертий).

Обсяг дисципліни: 5 кредитів ЄКТС / 150 годин, у тому числі аудиторних – 64 год., самостійної роботи здобувачів – 86 год.

Форма здобуття освіти – денна, заочна, дистанційна.

Дисципліна – обов'язкова.

Види навчальної діяльності – лекції, практичні заняття, самостійна робота здобувача.

Види контролю – поточний, модульний та підсумковий (семестровий) контроль (іспит).

Мова викладання – українська.

Необхідні обов'язкові попередні дисципліни (пререквізити) – менеджмент, теорія організацій.

Необхідні обов'язкові супутні дисципліни (кореквізити) – управління інноваціями, прийняття управлінських рішень.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування у майбутніх управлінців комплексу теоретичних знань та практичних навичок щодо методології управління проектами та прийняття проектних рішень інноваційно-орієнтованих підприємств в умовах високої мінливості факторів зовнішнього і внутрішнього середовища.

Завдання: дати знання щодо поняття проекту та особливостей проектного управління, ознайомити з процесною моделлю управління проектом відповідно до методології PMI PMBOK, дати базовий інструментарій проектного менеджменту, в тому числі інформаційне забезпечення.

Компетентності, які набуваються.

Загальні:

ЗК3 Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу

ЗК4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК9 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

Фахові :

- СК2 Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища
- СК3 Здатність визначати перспективи розвитку організації
- СК7 Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту
- СК8 Здатність планувати діяльність організації та управляти часом
- СК12 Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення
- СК21 Здатність застосовувати інструментарій інвестиційного, інноваційного та логістичного менеджменту в умовах невизначеності
- СК22 Здатність обґрунтовувати управлінські рішення та здійснювати ефективний контроль за їх виконанням
- СК23 Здатність до формалізації процесів управління підприємствами та їх автоматизації за допомогою сучасних спеціалізованих програмних продуктів
- СК24 Здатність розробляти та управляти проектами з гарантією якості виконуваної роботи.

Очікувані результати навчання:

- РН3 – Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства
- РН4 – Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень
- РН5 – Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації
- РН6 – Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень
- РН7 – Виявляти навички організаційного проектування
- РН18 – Застосовувати навички обґрунтування та управління проектами
- РН19 – Практикувати використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій в управлінні підприємством.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовний модуль 1. Поняття і основні характеристики проекту

ТЕМА 1. Поняття і основні характеристики проекту.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 8 годин.*
- *Практичне заняття: «Розробка концепції проекту».*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Підходи до визначення поняття проекту. Основні характеристики проекту. Відмінності проекту від операційної діяльності. Обмеження проекту.

Поняття проектного менеджменту. Сутність проектного підходу до управління організацією. Середовище проектного менеджменту: субпроект, програма, портфель.

Життєвий цикл проекту. Значення та основні завдання в процесі управління проектами. Класифікація проектів. Особливості управління різними видами проектів: малий проект, мегапроект, складний проект, короткотерміновий проект, бездефектний проект, модульне будівництво, міжнародний проект.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 20 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

ТЕМА 2. Організаційні структури управління проектами.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 8 годин.*

- *Практичне заняття: «Описання основних характеристик продукту проекту».*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Учасники проекту. Вплив організації на проекти. Організаційні структури, які застосовуються при реалізації проектів: відособлений, функціональний та матричний проекти. Офіс управління проектами: основні задачі і функції.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 30 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

ТЕМА 3. Процеси управління проектом.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 6 години.*

- *Практичне заняття: «Побудова діаграми Ганта та сітьового графіка проекту засобами MS Project».*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): ПЗ MS Project.*

Процеси проекту. Групи процесів. Взаємодія процесів протягом життєвого циклу проекту. Структура процесів.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Модульний контроль 1

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.*

Підготовка до модульного контролю.

Змістовний модуль 2. Области знань управління проектами.

Тема 4. Управління інтеграцією та змістом у проекті.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 6 годин.*

- *Практичне заняття: «Планування ресурсів проекту засобами MS Project».*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): ПЗ MS Project.*

Елементи інтегративних процесів проекту. Ініціювання проекту. Підґрунтя для ініціювання проекту. Поняття і структура статуту проекту.

Процеси управління змістом проекту. Продукт проекту. Поняття і основні властивості ієрархічної структури робіт проекту.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 8 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 5. Управління часом і вартістю проекту.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 8 годин.*

- *Практичне заняття: «Визначення вартості проекту засобами MS Project».*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): ПЗ MS Project.*

Загальна характеристика процесів управління часом у проекті. Методи визначення послідовності робіт проекту: діаграми черговості, діаграма стану, діаграма умов. Створення робочих графіків за допомогою діаграми Ганта. Розклад проектів. Контроль проектів. Техніка управління проектами методом оцінки та розгляду програми (PERT) та методом критичного шляху (CPM).

Загальна характеристика процесів управління вартістю проекту. Структура процесів управління вартістю. Бюджет та кошторис проекту. Управління вартістю протягом життєвого циклу проекту. Розподіл вартості проекту протягом життєвого циклу. Методи оцінки вартості проекту: «зверху вниз», «знизу вгору», метод аналогів, параметричний метод. Найпоширеніші методи контролю вартості проекту: традиційний, метод освоєного об'єму.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 8 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 6. Управління якістю та ризиками в проектах.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 8 годин.*

- *Практичне заняття: «Оптимізація робіт за проектом засобами MS Project».*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): ПЗ MS Project.*

Загальні положення менеджменту якості. Поняття якості як ступеня задоволення споживачів. Процеси управління якістю в проекті. Основні підходи щодо менеджменту якості. Планування якості. Принципи постійного поліпшення якості. Правило десятикратних затрат. Підхід Демінга. Конкурентоспроможність та якість. Організаційне забезпечення якості. Зацікавлені сторони. Класифікація витрат з якості (підхід Джурана-Фейгенбаума, Кросбі). Підхід з позицій загального менеджменту якості (TQM). Метод структурування функції якості (СФЯ). Контроль якості. Статистичні методи контролю якості. Діаграма Ішикави.

Загальні положення теорії ризик-менеджменту. Класифікація втрат. Основні типи ризиків. Методи управління ризиками. Процеси управління ризиком у проекті. Проектний ризик. Життєвий цикл проекту та ризики. Класифікація проектних ризиків. Визначення рівнів ризику, формування полів ризику. Методи кількісної оцінки ризиків (побудова «дерева рішень» та «дерева відмов», аналіз чутливості проекту, статистичні методи оцінки ризиків, імітаційне моделювання, експертні процедури, графоаналітичні методи). Управління проектними ризиками. Розробка методів реагування на ризики. Контроль реагування на ризикові події.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 8 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 7. Управління людськими ресурсами і комунікаціями в проекті.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 8 годин.*

- *Практичне заняття: «Організаційне планування проекту».*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Процеси управління людськими ресурсами в проекті. Організаційне планування. Організаційна діаграма проекту. Матриця відповідальності. Характеристика проектної команди. Фактори, які визначають принципи формування проектної команди. Організація планування проектної команди. Джерела залучення персоналу в проект.

Процеси управління комунікаціями в проекті. Планування комунікацій. Розподіл інформації. Подання звітності про виконання. Адміністративне завершення.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 8 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 8. Управління постачанням проекту.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*

- *Практичне заняття: «Презентація проекту в Power Point».*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Процеси управління контрактами та постачаннями у проекті. Місце закупівель і постачань в життєвому циклі проекту. Планування постачань (контрактів). Планування пропозицій. Вибір джерела. Керівництво контрактом. Закриття контракту.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Модульний контроль 2

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.*

Підготовка до модульного контролю.

Модуль 2. Індивідуальне завдання

5. Індивідуальні завдання

Розрахунково-графічна робота на тему: «Розроблення плану управління ризиками проекту ...»

6. Методи навчання

Словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.); наочні (ілюстрування, демонстрування) та практичні (практичні роботи, індивідуальне опитування, тестування).

7. Методи контролю

Контроль і оцінювання якості набутих знань, умінь та практичних навичок студентів має системний характер, базується на принципі наскрізного контролю, який дозволяє забезпечити взаємозв'язок між усіма видами навчального процесу: лекції, практичні заняття, самостійна та індивідуальна робота студента, поточний контроль, іспит. Оцінювання знань студентів здійснюється на основі результатів підсумкового контролю у вигляді письмового іспиту.

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Виконання і захист лабораторних (практичних) робіт	0...5	4	0...20
Модульний контроль	0...25	1	0...25
Змістовний модуль 2			
Виконання і захист лабораторних (практичних) робіт	0...5	4	0...20
Модульний контроль	0...25	1	0...25
Виконання розрахунково-графічної роботи	0...10	1	0...10
Усього за семестр			0...100

Семестровий контроль (іспит) проводиться за наявності допуску до іспиту. Під час складання семестрового іспиту студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Білет для іспиту складається з двох теоретичних запитань та одного практичного. Максимальна кількість балів за кожне питання: 30, 30, 40 (сума – 100 балів).

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

(60-74). Показати мінімум знань та умінь. Виконати індивідуальні завдання та здати тестування. Знати, що таке управління проектами, володіти специфічними методами та інструментами проектного менеджменту;

(75-89). Твердо опанувати перелік знань та умінь, захистити всі індивідуальні завдання, здати тестування та поза аудиторну самостійну роботу. Мати уяву про загальні підходи до планування і контролю проектів; основні засади сітьового та календарного планування проекту; методи планування ресурсів та витрат; методи контролю проектів.

(90-100). Досконально знати всі теми та уміти застосовувати інструментарій проектного в діяльності проектно-орієнтованих підприємств.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

9. Політика навчального курсу

Процедура відпрацювання пропущених занять (знаходження на лікарняному, мобільність та ін.), невиконаних завдань та перевірка на плагіат виконаних здобувачем завдань, а також дотримання академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу тощо, регулюються положеннями внутрішньої системи якості (<https://khai.edu/ua/education/sistema-zabezpechennya-yakosti-osviti/vnutrishnya-sistema-zabezpechennya-yakosti-osviti/>)

10. Методичне забезпечення

Підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, конспекти лекцій, методичні рекомендації з проведення лабораторних робіт тощо, які видані в Університеті знаходяться за посиланням:

http://library.khai.edu/catalog?clear_all_params=0&mode=KNMZ&lang=ukr&caller_mode=SearchDocForm&ext=no&theme_path=0&themes_basket=&ttp_themes_basket=&disciplinesearch=no&top_list=1&fullsearch_fld=&author_fld=%D0%A0%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2&docname_fld=&docname_cond=beginwith&theme_context=%D0%A0%D1%96%D0%B7%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F+%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B2&theme_cond=all_theme&theme_id=0&is_ttp=0&combiningAND=0&step=20&tpage=1

Сторінка дисципліни знаходиться за посиланням:

<https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=403>

11. Рекомендована література

Базова

1. Бушуєв С.Д. Керівництво з питань проектного менеджменту. – К.: Українська асоціація управління проектами, 2012. – 197 с.
2. PMBOOK 2014 – Guide To Project Management Body Of Knowledge.
3. [Beginning Project Management](#) author Russell W. Darnall, John M. Preston| Source: Lardbucket.org

Допоміжна

1. Кобиляцький Л.С. Управління проектами. Навч. посіб. – К.: МАУП, 2012. – 200 с.
2. Верба В. А. Проектний аналіз: підручник / В.А. Верба, О.А. Загородніх. – К.: КНЕУ, 2014. – 322 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Сайт кафедри <http://faculty6.khai.edu/ru/site/kafedra-menedzhmenta.html>
2. Курс «Основи управління проектами» на менторі <https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=403>